

NOVADNIEKS

SESTDIEN,
1990. gada 15. decembris

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 149 [6153]
Maksā 3 kap.

Vēsturisko lēmumu par kolhoza «Sarkanais Oktobris» likvidēšanu un paju sabiedrības nodibināšanu uz tā bāzes riebīņieši pieņēma jau 29. augustā, par ko informējām arī mūsu laikraksta lasītājus.

Tālāk sekoja liels darbs, lai pēc valsts un kolhoza arhīvem precizētu gan pirmo kolhoznieku īpašuma pajas vērtību, gan arī visu strādājošo darba paju. Orgkomiteja izstrādāja paju sabiedrības pagaidu nolikumu, izmantojot arī citu republikas saimniecību pieredzi.

Un, lūk, šo trešdien kolhoza «Sarkanais Oktobris» pilnvarotie atkal pulcējās kopā, lai novērtētu paveikto darbu un īstenotu augustā pieņemto lēmumu. 1990. gada 12. decembris leles rajona vēsturē kā pirmās lauku paju sabiedrības dzimšanas diena. Pilnvaroto sapulce ne tikai vienprātīgi nobalsoja par paju sabiedrības nodibināšanu, dodot tai vārdu «Turība», bet arī tikpat vienprātīgi apliecināja savu gatavību būt par tās biedriem. Tāpēc, ka ir pārliecināti: paju sabiedrībā ne vien varēs labāk izmantot kolhoza uzkrāto pamatfondu,

Paju sabiedrība „Turība” ir!

tehnika, potenciālu, bet arī panākt lielāku ieinteresētību par kopējā darba rezultātiem. Ja cilvēks apzinās, ka viņam pieder konkrēta — rubļos un kapeikās izteikta — kopsaimniecības līdzekļu (pajas) daļa, tas nostiprina saimnieka apziņu kā strādājošajos, tā arī pensionāros. Vienlaikus tiek labāk ievērots sociālā taisnīguma princips. Bet iespējas saņemt gada beigas dividendes, kuru lielums atkarīgs no kopējās saimniekošanas veiksmes, stiprinās darba disciplīnu. Jo slinki vispār zaudēs tiesības uz tām.

Pašlaik, kamēr tiek izstrādāti paju sabiedrības «Turība» sta-

tūti, arī agrofirma, tāpat kā Latvijas Republikā, ir pārejas periods, kad spēkā ir ne vien paju sabiedrības «Turība» pagaidu nolikums, bet arī kolhoza statūti un agrofirmas «Sarkanais Oktobris» nolikums. Taču pārejas periodam ir konkrēts termiņš. Orgkomitejai uzdots izstrādāt paju sabiedrības statūtus un nolikumu līdz šī gada beigām.

Jaunnodibinātās paju sabiedrības «Turība» biedri, atklāti balsojot, ievēlēja valdes priekšsēdētāju un valdi. Istenībā saimnieciskā vadība palika tajās pašās rokās, kas ilgus gadus nodrošināja kolhozum, pēc tam agrofirmai «Sarkanais Oktobris» ekonomisko stabilitāti un augšupeju. Par paju sabiedrības «Turība» valdes priekšsēdētāju ievēlēja Romualdu Kavinski, kurš bija paju sabiedrības dibinātājs (un, starp citu, arī tās nosaukuma — «Turība») ierosinātājs. Bijušā kolhoza valde, papildināta vēl ar trim locekļiem — kopskaitā četrpadsmit cilvēku, turpinās vadīt pirmo paju sabiedrību Preiļu rajonā — agrofirmu «Turība».

M. AUSTRUMA

RAJONA PANORĀMA

◆ Riebīņos izveidota vlena no labākajām zirgaudzētāvām republikā. Šejuenes fermā ir 173 zirgi, 151 no tiem atzīts par īstu šķirnes pārstāvi, ko var pārdot par valūtu.

Uz Riebīņiem pēc zirgiem brauc pircēji vai no visas Padomju Savienības un arī no ārzemēm. Mesen pieci zirgi pārdoti pārstāvjiem no Kijevas, ieņemti 65 tūkstoši rubļu. ASV biznesmeni par diviem ērzeļiem kolhozam samaksājuši dolāros.

◆ Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» cietais rūpnīcā pabeigta šī gada kartupeļu pārstrāde. To sakarā ar neražu bija piegādāts samērā maz: no mūsu rajona saimniecībām — 7608 tonnas, jēkabpillešu devums — 10 228 tonnas, ludzānlešu — 3 198 tonnas, tādēļ tehnoloģisko līniju darbināja tikai dažus mēnešus, iegūtas 250 tonnas cietes.

◆ Protestējot pret Savienības līguma noslēgšanu «jebkurā tā veidā ar valsti, kura neatzīst nāciju tiesības uz pašnoteikšanos un savienības saglabāšanai izmanto militāro spēku», LTF Preiļu nodalījuma koordinācijas centrā parakstījušies apmēram 7 300, bet Līvānu nodalījumā 4 800 pilsoņi.

[Šie skaitļi, kas bija uz 11. decembra, nav uzskatāmi par galīgiem, jo parakstu vākšana vēl turpinās, un vairāku pagastu pārstāvji ar veltīgo jauzu parakstiem uz Rīgu ir devušies patstāvīgi].

◆ Aizkalnes pagasta feldžeru punkta vadītāja Viktorija Sutugina [mūsu dakterīte — kā viņu mīļi dēvē pacienti] pagājušo piektdien draugu pulkā nosvinēja savu 50 gadu jubileju. 27 gadi, ārstējot slimniekus, pavadīti Aizkalnē.

Viktorija Sutugina ir lejtūģa un prasmīga medicīnas darbiniece, lemtantojusi plašu cēļu un atzīnību. Dakterīte par godu Latvijas radio atskaņoja apsveicēju pieteikto viņas iemīļoto dziesmu.

◆ Slidenās un nekoptās gājēju ietves un ielas Preiļos jau pavelkušas savus grēkus darbus. Desmitiem cilvēku šonedēļ tika sveikā ar sasitumiem, sastieptām locītavām, bet ir arī smagāka trauma — kājas lūzums. Vai šādā gadījumā slimības lapu nevajadzētu maksāt organizācijām, kas laikus nerūpējas, lai ietves un ielas būtu tīras no sniega un nokaisītas ar smiltīm!

Reportāža

„Garduma” gardumi

Kooperatīvu veidoja septiņi cilvēki, tagad uz vietas palikusi seši. Uz Rīgu pārcēlies kolektīva organizētājs un iedvesmotājs Juris Traškovs. Jānis Līvmanis un Zigmunds Kolalis ir līvānieši, brāji Aleksandrs, Jānis un Vladimirs Kūliņi, kā arī Varis Krievāns brauc no Ilūkstes. Silajāņu kolhoza priekšsēdētājs kooperatoriem atvēlējis nelielu jumtistabiņu, kur laba dzīvošana tikai vasarā. Ziemās salst. Tāpēc uz naktsguļu visiem no Silajāņiem jābrauc uz Preiļiem.

«Mēs visi esam vienādos rangos,» saka Varis Krievāns. «Un tie priekšnieka, grāmatveža amati ir tikai tāpēc, ka tādi vajadzīgi. Bez tiem kooperatīvu nekur neregistrēs. Starp citu, divu gadu laikā, kopš mēs pastāvam, gan papīru kļūvis vairāk, gan birokrātijas.»

Tikai ar apgādi arvien sliktāk, ar kurināmo un ar benzīnu. Rajona iz-

pildkomitejas plānu daļai priekš kooperatīviem nekā nav.»

Varis ir kooperatīva «Gardums» grāmatvedis. Viņš arī iepazīstināja mūs ar savu nelielo saimniecību un jauko kolektīvu. Izrādās, ka viss — sākot ar desu adām un beidzot ar dūmiem — ir pašu spēkiem meklēts, gādāts, iemainīts, pirkt, vests. Izbraukāta pašu republika, pabūts Cerkasos, kur ražo iekārtas, arī Dņepropetrovskā, Ļeningradā, Lugā. Nodibināti sakari ar poliēm. Viņi ir gatavi pārdot iekārtas, desu apvalkus, bet pretī prasā produkciju. Protams, ka mūsu apstākļos šādi sakari un sadarbība ir nereāla. Kooperatīva puīši par to izsaka patiesu nožēlu, jo Polijā esot cilvēki, ar kuriem var ne tikai sarunāt, bet arī sagaidīt izpildam dotu solījumu. Tāda esot atšķirība. Te varot skraidīt ar saviem rubļiņiem,

bet jēgas un garantijas nekādas...

Kooperatīvs iznomāja uz desmit gadiem no kolhoza «Silajāņi» veco alus brūzi, kuram praktiski vairs nebija nekādas vērtības. Kolhoza bilancē vienīgi malkas šķūnis skaitījies. Tas bija 1988. gada augustā, septembrī. Bet 1989. gada aprīlī tur jau gatava pirmā produkcija.

Ātri? Jā, bet ne vienkārti tas viss nāca. Izmērot gaļu, viss pārējais pa pasauli jāmeklē: desu apvalki, garšvielas. Vienīgi kautķermeņiem līdz pārtapšanai desās nedaudz tsāks ceļš — no Daugavpils gaļas kombināta vai no rajona centra. Puīši nem arī vietējo iedzīvotāju lopinus un maksā tāpat kā sagādes kantoris. Tāpēc arī nav ko brīnīties, kad viņi saka — kooperatoru lielās algas esot muļķības. Protams, saņemot nedaudz vairāk kā valsts kantoru darbinieki, bet tas neesot tik daudz, cik nāktos saņemt par tādu darbu.

Ik dienas kooperatīva seši puīši varētu sarāžot pusotru tonnu produkcijas. Bet tikai tādā gadījumā, ja nevajadzētu nodarboties ar citiem saimnieciskiem darbiem, piemēram, gaļas aļvešanu, atkaulošanu un tā tālāk.

Bija paredzēts kooperatīva veikals Rīgā, bet no šī varianta nācās atteikties. No rajona taču neko izvest nedrīkst. Tagad desas no Silajāņiem ved uz Līvāniem, uz

Preiļiem, tiek arī ciema veikalam.

«Gardums» izpalīdz arī mednieku kolektīviem, kuri atved nošautos aļņus un meža cūkas, bet aizved smaržīgas un garšīgas desas. Pagājušā gada medību sezonā tādu bija krietiņi daudz.

Kāda ir perspektīva un idejas? Par to atkal stāsta Varis Krievāns: «Protams, gribētos jaunu iekārtu. Pagaidām visa manība ir šur tur sadabūta, aizliedzta. Gaļas kombinātos met ārā, mēs nopērkam, saņemotējam un strādājam.»

Gribētos uzbūvēt kautuvi. Bet tas droši vien tuvākajā laikā nebūs reāli, jo tad noteikti ir jābūvē arī attīrīšanas iekārtas. Taču naudas tik daudz nav. Pagaidām savus notekudēņus uzkrājam rezervāros, atbrauc mašīna, izsūknē un aizved uz lauka. Šajā ziņā mūs stingri kontrolē rajona sanitāri epidemioloģiskā stacija.»

Par kooperatīva ikdienu varētu stāstīt daudz vairāk. Taču gribu piebilst tikai par divām lietām. Pirmā — atšķirībā no visapkārtvaldošās nospiesības un apātijas, kooperatīva jūtama dzīvība un enerģija. Otrā — labu apetīti, iebaudot «Garduma» produkciju, jo tās brīnišķīgais aromāts ir nevis no dūmu generatoriem, bet no īstas alkāņu malkas.

ATĒĻOS:

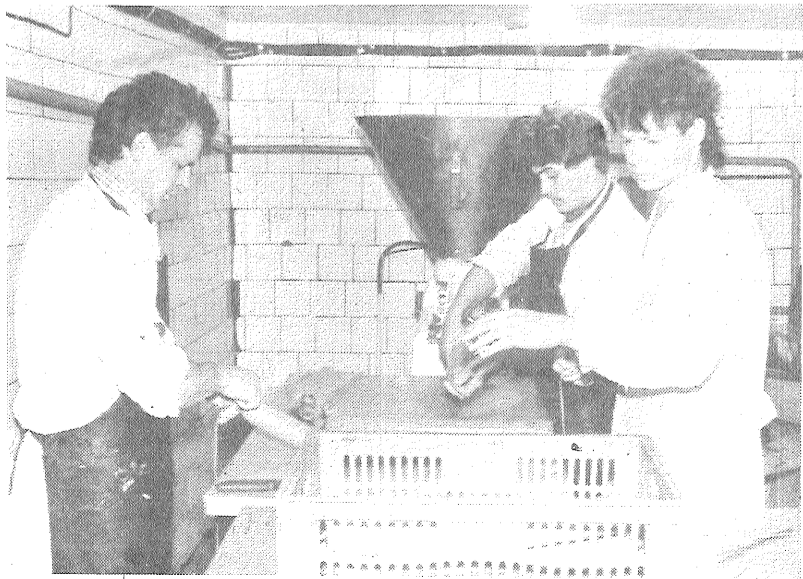
● kooperatīva «Gardums» grāmatvedis Varis Krievāns;

● Zigmunda Kolala tagadējais darbs krietiņi atšķiras no tā, ko viņš veica vienā no Līvānu Ilēlākajiem rūpnīcības uzņēmumiem;

● desu dēšanā piedalās brāji Vladimirs un Jānis Kūliņi, centrā Jānis Līvmanis.

L. KIRILLOVA

J. SILICKA foto

ATTELOS: galda tenisisti spēkojās sporta kluba «Cerība» sporta zālē; pie šaha galdiem.

Jāna SILICKA foto

Māju drīkst nojaukt tas, kas to ir cēlis

Aizvadītajā sestdienā pār Preiļiem atkal «plīvoja» sporta biedrības «Vārpa» «karogs». Atkal savu ierasto gaitu uzsāka rajona lauku sporta spēles. Tiesa, ap sporta biedrību «Vārpa» joprojām virsma sašņāpīga gaisotne, ko nebūt neslēpa jaunieceltais rajona fiziskās kultūras un sporta komitejas priekšsēdētājs Arvīds Pošeika, savā apsveikuma runā sportistus bargi brīdinādam, ka nav izslēgts, ka šīs sacensības viņiem būs pēdējās...

Tādā joprojām turpinās «akcija» par lauku sporta biedrības likvidēšanu vai, precīzāk sakot, nodošanu pilsētu sporta klubu pakļautībā. Bet, pateicoties sporta biedrības «Vārpa» priekšsēdētāja vietas izpildītājam Valentīnam Čakulei iniciatīvai, lauku fizikālās kultūras priekšsēdētāju, sporta metodiķu atbalstam, sporta spēles sākās neierasti svinīgi. Uz atklāšanas sacensībām ieradās 184 sportisti. Arī

atklāšanas ceremonija šogad bija svinīgāka nekā citkārt. Ja agrāk mazo sportistu uzstāšanās un apsveikums, dejojā priekšnesumi rajonā bija paredzēti sarīkojumos, kad preiļieši uzņēma sportistus no citiem rajoniem, vai priekšniecības spartakiādēs, tad šogad «Vārpa», tās prezidijs un padome parūpējās, lai šāds patikams brīdis būtu arī rajona sportistiem. Ne mazāk svarīgs fakts arī tas, ka nupat, un atkal pateicoties Valentīnai Čakulei un

fizikālās kultūras kolektīvi. Pavisam no divdesmit darba kolektīviem. Sacensību galvenā tiesneša pienākumus veica Pēteris Skutelis. Sporta spēlēm «Vārpa» Irēja sporta kluba «Cerība», rajona kultūras nama un partijas rajona komitejas zāles. Tāpēc visu sporta veidu pārstāvji tajās jutās omulīgi un sportošana ritēja raiti.

Par labi organizētajām spēlēm jāpateicas arī sporta metodiķiem un fizikālās kultūras priekšsēdētājiem A.

padome. Var droši ticēt Valentīnai Čakulei, ka biedrība nekādā ziņā netraucēs sporta klubiem organizēt viņu izolotos sporta pasākumus. Tiesa, tos naudas līdzekļus, kas pienākas «Vārpai», arī neatdos nevienam.

Tāpēc gan aktīvu lauku sporta biedrības atbalstītājus, gan tās pretiniekus gribētos aicināt uz saprātīgām pārdomām, godīgu un cienīgu līdzaspastāvēšanu.

Aina ILJINA

Mežā paslēptais spēks

Zinātnes un ražošanas apvienības «Silava» izveidoti pārstādes laboratorijā iegūst arvien vairāk produkcijas no tās mežu daļas, kas parasti pēc kokmateriālu aizvešanas paliek meža saturdēšanai. Tās ir skuju, pūmpuri, ziedi, lapas, celmi — kopā 45 procenti no meža masas.

Kā tad tiek izmantota šī koka dzīvā daļa? Zinātnieki konstatējuši, ka tā var būt ļoti noderīga medicīnā, augu aizsardzībā, kosmētikā, lopbarībā. Vieni no vecākajiem augiem uz zemeslodes ir skuju koki. Tiem visi mehānismi ir tā neregulējušies, lai sevi pasargātu pret kaitīgām

letekmēm dabā — paaugstinātu radiāciju, kaitēkliem un slimībām. Laboratorijas kolektīvs, kurā strādā 15 cilvēku, iemācījies no šo augu ekstrakta izdalīt īrvielas, tos organisksos savienojumus, kas regulē visus vielmaiņas procesus un noder organisma stiprināšanai.

Piemēram, no priedes iegūtie poliprenoli ir iekļauti ASV ķīmijas sabiedrības «Sigma» katalogā ar visām cenām, 10 miligrami vielas maksā 56 dolārus. Te paveras lielas iespējas iziet starptautiskajā tirgū. Jau nodibināti kontakti ar Austrijas firmām, ar VFR firmu «Mades»,

ar Polijas zinātņu akadēmiju, ar Zviedrijas zinātniekiem.

«Silava» zinātniskajos pētījumos strādā kopā ar Leņģingradas Mežtehnikas akadēmiju un Krasnojarskas speciālistiem.

Pašlaik trijās «Silavas» laboratorijās izstrādātie jaunumi ir nodoti pārbaudei Latvijas Medicīnas akadēmijā. Tie ir līdzekļi, kas domāti asins sastāva uzlabošanai, apdegumu dziedēšanai, gastroenteroloģisku slimību ārstēšanai, kā arī organisma imūnsistēmas darbības regulēšanai.

Šis ir arī viens no ceļiem, kā samazināt deficīto medikamentu importu.

Ne mazāk svarīga joma ir lauksaimniecība, kur, piemēram, izmantojot jauno preparātu — insekticīdu «Eglite», ko lieto kā augu aizsardzības līdzekli, — iegūtas ļoti labas ražas, bet pats galvenais — ekoloģiski tīra produkcija. Zinātnes un ražošanas apvienības «Silava» produkcija nesatur kaitīgus ķīmiskos savienojumus, nepiesārņo augsnī un vidī. Uz šā kolektīva izstrādātnēm, kas domātas eksportam, rakstīts «Pollution Free!».

Bet, ja jums vasaras lietošanas un darbos raupja kļuvusi roku un kāju āda, lieliski palīdzēs uz «Silavas» laboratorijas produktu bāzes izgatavotais jaunais krēms «Sils».

Helēna GRINBERGA, LETA korespondente

Gāze — prieki vai bēdas?

Par to, ka gāze ir sliktas kvalitātes, nesen rakstīju laikrakstā «Novadnieks». Pašlaik stāvoklis vēl smagāks, jo saņemam ne tikai sliktas kvalitātes, bet arī mazāk gāzes.

Vairākkārt gāze atslēdzās Preiļos Leņģina ielā 7, 9, Jelgavā ielā 2, Aglonas ielā 29. mājā. Tas pats notika Aglonas pagasta PAMK daudzstāvu namos. Pagājušās nedēļas nogalē Preiļu «Lauktechnikas» dzīvojamajā masīvā piecās daudzstāvu mājās — centāmiēs gāzes piegādi atjaunoj (ko tas nozīmē un cik tas riskanti, zina tikai gāzes darbinieki), bet vēlīgi. Pieslēdzot pēdējo namu Mehanizatoru ielā 6, gāzes lēkārta

atslēdzās vēlreiz, jo cisternās esošā gāze (īrais bufāns slikti izvaiko) mazā spiediena dēļ noslēdzās. Pabijām katrā dzīvoklī, bet darbs izrādījās vēltīgs. Bijām spiesti aiztaisīt visus cisternu un plevada krānus. Nav labāks stāvoklis arī citos Preiļu pilsētas dzīvojamajos rajonos.

Nekas labāks nav arī ar balonu gāzi. Lai glābtu stāvokli, no baloniem centāmiēs izliet gāzi pazemes cisternās. Tā kā spiediena nav, maz bija līdzētis. Ja ir labs gāzes spiediens, autocisternu varētu izliet tādā pat laikā, cik vajag pāris balonu izlēšanai. Balonu lēkārtais gāze izvaiko pēc kāda laika istabas tem-

peratūrā.

Visvairāk ledzīvotāji gāzi patērē, sagaidot Jauno gadu. Patiesām, svētki ir lieli. Šogad — divkārti: Ziemassvētki un Jaunais gads. Gāzes patēriņš būs liels. Tāpēc lūgums — lietot gāzi minimāli. Edienā svētku galdam iespēju robežās gatavot kaut cik iepriekš, novēršot lielu vienlaicīgu gāzes patēriņu.

Ne vienreiz vien Jaungada priekšvakarā esmu sadzirdis telefona zvani: nav gāzes. Kopā ar saviem darba kolēģiem gadu miju esmu sagaidījis pie pazemes gāzes cisternām, skrienot no stāva uz stāvu. Negribētos, ka tas tā būtu šogad.

Decembrī stāvoklis jo sevišķi sašņāpīgs. Neskatoties uz to, ka gāzes kvalitāte ir sliktā, gāzi saņemsim daudz mazāk. Parāsi plānojam gāzes realizācijas plānu, nemoj vērā, cik gāzes izlietots un cik dzīvokļos nodos nākošajā gadā. Apsverot visu, decembrī saplānojam ledzīvotājiem piegādāt 85 tonnas gāzes, bet saņemam rakstisku paziņojumu no Daugavpils gāzes pārvaldes, ka būs tikai 65 tonnas gāzes. Cēnsāmiēs gāzi piegādāt daudzstāvu namiem, jo tur nav malķas plītis. Tāpat darām arī ar individuālo māju īpašniekiem. Uzskatu par lielu kļūdu, ka, veicot kapitālo remontu, bija likvidētas malķas plītis Leņģina ielā trīsstāvu namos un citur.

Cēnsāmiēs izklūt no grūtās situācijas, bet nebūs līdzētis, ja gāzi

Kultūras dzīve

Sadziedāsimie!

Lai aktīvizētu un rosinātu jaukto koru darbu pēc Dzīvi mu svētkiem, kuri kuri piedalījās koru festivālā, ir cināti piedalīties koncerto konkursos, kas vēltiti Pāvīl Jurģana 125 gadu un Indriķ Zīles 150 gadu atcerē.

Pavasari notiks novada koncerti. Ir paredzētas prēmijas un balvas maksimāli labākajam korim, par labāko jubilāru tautas dziesmu apdares atskaņojumu, par labāko novada tautas dziesmas un oriģinālizpildījumu.

Nākošgad

Latgales rajona izpildkomitejas priekšsēdētāju vietnieki un kultūras nodaļu vadītāji pārrunāja savus lielākos pasākumus kultūras dzīvē.

Ludza atkal pulcējas autentiskās tautas dziesmas mīļotājus uz Folkloras svētkiem, bet Daugavpils vienkopus aicinās lauku kapelas un deju kolektīvus.

Kādreiz Līvānos aizsāktie Daugavas svētki nākošajā gadā notiks Krāslavā.

Maijā ir paredzēti Slāvu mūzikas festivāls Daugavpilī. Vēlglās mūzikas cienītāji varēs divas jūlija dienas pavērt Preiļos. Šeit paredzēta estrādes mūzikas festivāls.

„Baltica“

Preiļos

Simts viesu būs mīļi gaidīti mūsu pusē uz Starptautiskā folkloras festivāla «Baltika-91» koncertiem. Šī pasākuma režija uzticēta Monikai Līvānēi. Varbūt kārtējā folkloras ansambļu sarosīšanās beidzot kļūs pa iedīgi Folkloras teātrim Preiļos? Vēl jo vairāk tāpēc, ka ir paredzēta folkloras ansambļu skate.

Seminārs

svētki

Neparastāk un saistošāk notika kārtējais kultūras darbinieku seminārs. Preiļieši kopā ar rēzekniešiem centās lejusties Ziemassvētku atmosfērā.

Visi pulcējās Stabulnieku tautas namā, kur mājas mātes lomā bija Genovefa Vanaga un Astrīda Silkāne. Par pagastu un tā vēsturi stāstīja izpildkomitejas priekšsēdētāja Monika Litauntece, Viņa Vīrtmane no Rīgas runāja par reliģiju un vispārīlveicisko. Bijusi līvāniete Anda Reidzāne — šoreiz kā metodiskā centra pārstāve — iepazīstināja ar novitātēm republikas kultūras dzīvē.

Isti vietā bija rēzekniešu sarūpēta Ziemassvētku rotājumu izstāde. Bet pateicība par viesmīlību pienākas gan kolhoza, gan pagasta vadībai.

Cerams, ka seminārā gūtais tiks īstenots Ziemassvētku sarīkojumos uz vietām.

V. Radis

izlietotim cik gribam, bez īpašas vajadzības. Tuvojās nobeigumam celtniecības darbi trijos piecstāvu namos — Leņģina ielā, Jaunajā un Celnieku ielā Preiļos. Uzskatu, ka nebūtu lietderīgi, vismaz līdz pavasarim, šiem namiem pieslēgt gāzi, jo iespējama gāzes padeves pārtraukšana šajos dzīvojamajos mikrorajonos. Protams, ja stāvoklis ar gāzi neuzlabosies.

Gāze — prieki vai bēdas? Ļoti patīkami pagriezt gāzes plūsi deglī, kad iedegas zilā liesmiņa. Val Ziemassvētkus un Jaungadu sagaidīsim ar gāzi, vai bez tās, atkarīgs no katrā gāzes lietotāja.

J. Zarāns,

Preiļu gāzes apgādes rajona galvenais inženieris

Sestdienas
smaidam,
informācijai
un
pārdomām

Šādā romantiskā veidā — gondola — tirgus dienās uz Berlīni dodas Sprīvaldes zemnieki. Šī vieta, kas atrodas 100 kilometrus no Berlīnes un aizņem aptuveni 1200 hektārus, jau izsenī lepojas ar savu lauksaimniecības produkciju — augļiem un dārzeņiem. Sakarus ar tuvējām pilsētām un ciemiem šeit nesīst uz tur, pārvietojošos galvenokārt pa ūdeni. Sprīvalde pilnīgi caurauستا 300 upītēm, kuru kopējais garums sasniedz 1700 kilometrus. Šīs apstākļi arī pārvērtis Sprīvaldi par tūristu meku, tādā veidā nodrošinot vietējos iedzīvotājus ar vēl vienu nodarbošanos — pārvadāt laivā, visus tos, kas vēlas papriecāties par apkārtnes dabas skaistumu.

TASS fotohronika

džungļos. Pilnzieda laikā, kas turpinās 7 — 10 dienas, zieda diametrs ir metrs, bet svars 7 kilogrami.

TASS fotohronika

Interesanta ekskursija

6. decembrī mūsu skola notika darba svētki. 5. a un v klases skolēni devās ekskursijā uz jauno kulinārijas cehu. Tur mēs redzējām, no kā un kā ražo mūsu iemīļotās «Gotiņas». Serbetu un īrisus.

Izrādās: tas nemaz nav tik vienkārši. Milzīgos, spīdošos rezervuāros atrodas ielezīnātais piens un širups. Lielās vannās meistari vāra konfekšu masu. Saldais aromāts aizpilda visu cehu. Visur valda ideāla kārtība. Pie galdiem strādnieces ātri sagriež konfekšu masu un ietin konfektes.

Sajā dienā mēs uzzinājām daudz jauna un interesanta. Daži no mums izteica vēlšanos vasarā pastrādāt šeit pie konfekšu ietīšanas.

Liels paldies konditorejas ceha strādniekiem par viņu darbu.

Pateicamies meistarei tehnoloģei Ingridai Stačkovej par interesanto stāstījumu un iepazīstināšanu ar cehu. Šī ekskursija mums paliks ilgā atmiņā.

Preiļu 2. vidusskolas 5. a un v klases vārdā — Ira Mihailova un Jūlija Celnova

Galvenā redaktora vietniece Lidija Kirillova

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1959. gada 29. marta ceturksnī, ceturksnī un sestdienās.

REDAKCIJAS ADRESE: 228258, Preiļi, Aglonas ielā 1.

Tirums uzskaitē: 22304
Izdod apgāds «Avīze», Rīga, Brūnlieku ielā 47.
Izdevējdarbības licence Nr. 000059.
Izdevējs: ražošanas apvienība «Līdža» Daugavpils tipogrāfijā
Valsts ielā 1. Ofsetspiedums. Viens nos. iespiedloksne.
Mēneša 13960 eksemplāri (tīrvietu veidā) — 10987 eksemplāri.
Izdod — 3953 eksemplāri. Pas. 1331.

Indekss 68160.

LAIMDOTS VIRSNA

Kā Peiveleienei pa pakalpojumu kooperatīvu gāja

HUMORESKA

Nekad uz pasaules nav īrūcis skaugu. Tiklīdz tev maz bišķītiet dzīvī labāk nekā citiem, tūlīt tevi redz, tūlīt vaicā: kā tu ar sētnieces 80 rubļiem mēnesī, kad vīrs dzērājs un trīs nopunkojušies knauķi, tiki uz zela zara. Tiki pie zelta zobiem, džinsu kostīma, jaunas sekcijas, magnetofona, mazgāties tikai importa šampūnos. Jāprasa: vai agrāk bija iespēja vienkāršam mirstīgajam sapņot par zelta laikiem? Agrāk zelta laiki bija tikai partijas funkcionāriem. Piemēram, viņiem bija specveikali, specpoliklīnikas, specslimnīcas, specsanatorijas, specceļojumi uz ārzemēm, specstiešības uz citiem skatīties aizdomīgi, specstiešības būvēlētiem deputātiem, specstiešības būvē visur par vadītājiem, specstiešības izmantot pakalpojumus un papildpakalpojumus, pat specstiešības atbrīvoties pēc savas vēlēšanās. Tādēļ jau viņi, šie «specvīri», šodien nobažījušies, bet galvas vēl nenokāruši, piedurknes atrotījuši, ķepurojas kā piena ķērnē iekritušās mušas. Lai jau! Viņi no bēdām, nabadzīni, pat naktīs neguļ, slāpst nost, jo šodien trūkstot gaisa brīvi elpot, viss

esot kļuvis tik sarežģīts, pat dzērienu veikalā vajadzīgi faloni, bet lai iegādātos sporta bikses, jāuzrāda paju biedru grāmatīņa, sarkanā vairs nederot.

Šodien, kad funkcionāru laiki beigušies, nav brīnums, ka ieviešas kauč kas jauns. Mūsdienīgs. Un šo mūsdienīgo, piedošanu, tāpat kā citi nolēmām ģimenes kopīgiem spēkiem izmantot dzīves uzlabošanai. Un kas tur sevišķs. Vai tad mēs sliktāki par citiem? Sētnieka aizdīņa — nospļauties! Ar to tikai kājas atstiepsil Gudrojām, gudrojām. Šūt nemākam, zābakus lāpīt arī ne, ogas, sēnes laot muguras sāp.

Domāšana vienmēr palīdz. Un tā arī šoreiz. Kad no rīta pamodāmies, arī apskaidrība radās: kā būtu, ja nodibinātu savu ģimenes kooperatīvu. Piemēram, pilsētiņa izstiepta gara kā zeķe. Autobusi nekursē, bet mums ir zirgs. Jā! Zirgs, kuru iepriekšējais mērs nolādēja pie septiņiem velniem, jo iedzīvotājiem par pudeli apstrādājot dārzņus un pa pilsētiņas ielām kaisot zirgābolus.

Sacīts — darīts. Noorganizējām zirgu takā kooperatīvu. Pirmajā ir trīs viss likumīgi. Sākumā gan baidījāmies, vai būs pieprasījums, bet sekār ar benzīna trūkumu iegādājam knapi tiekam galā. Kad vecais piedzēras, brauc knauķi, bet man pašai jau neatliek laika, jo jāskrien pa veikaliem pēc importiem, jāskrien pie zobārstes, jāorganizē izbraukumi pa mūsu pilsētiņas ievērojamākajām vietām. Pat daudzi ārzemnieki par valūtu pasūta vizināšanos ar mūsu bērniem.

Bet te vienreiz kāds klients nopresēja: «Vai pudele ir? Rīgā pie katra faksista var pudeli dabūt». Ar to arī sākās. Jau to pašu vakaru noorganizējām mājās brūzi. Pārdzinām visu iekrāto cukuru, visus ievārtījumus, miltus, putraimus, bet pasūtījumi bira viens pēc otra... Pēc mēneša sapratām, ka šī blakusēfte ir desmit reizes ienesīgāka. Tikai uzrādās ķibeles. No kā šo produkciju ražot? Sākās atkal galvaslauzīšana. Klientiem papildpakalpojumi noteikti bija jāsniedz. Protams, sākumā gāja grūti, nebija pieredzes. Kad iemantījāmies, no maizes iznāca tāds pats dzeramais. Vakar atkal lielākam mēzīti traukā, lai rūgst.

...No rīta spalgi izsvārtās durvju zvans. Atnācēji stādītās priekšā, ka esot komisija, kurai jāpārbauda sūdzība, jo lielos kvantumos zirgam izbarota maize. Un te, no rūgstošās maizes smaržas uzbudināts, viens no vīriešiem nikni paskatījās uz apsegto trauka pusi.

— Skaidrs! Stādīsim aktul

Ko ņem par ķilniekiem?

Cik reāli ir draudi mūsu valsts vadītājiem un viņu ģimenes locekļiem kļūt par teroristu tīkrojamu objektu! Varbūt briesmas ir mazliet pārspīlētas, lai attaisnotu krietni lielo apsardzes štatu!

— Par miesassargu optimālo skaitu speciālisti acimredzot var strīdēties, — tā domā mūsu speciālkorespondents O. Šapovalovs. — Tas ir atkarīgs gan no drošības dienesta darbinieku kvalifikācijas, gan no konkrētās vietas, notikumu konteksta. Būtu naivi domāt, ka mums neatradīsies pārdroši noziedznieki.

J. Šeremetjeva grāmatā, ko gatavo izdošanai Stavropolē un kur stāstīts par 1988. gada decembra notikumiem, kad no Minerālņije Vodu lidostas uz Izraēlu izlidoja lidmašīna ar teroristiem, sniegta informācija, kas agrāk bija zināma tikai šauram cilvēku lokam. Izrādās, noziedznieki, kas ienāca autobusu ar bērniem, strādāja ar vērlenu, domāja lidojuma laikā kā ķilnieku

saņēmī... R. Gorbačovs. Lūk, par rāciju notikušo sarunu pieraksts:

Zaicevs, VDK pulkvedis: — Lidmašīna stāv, jūs to redzat. Apkalpe ir savā vietā. Lidmašīnā uzpildīta degviela.

Jakšijancs, teroristu barvedis: — Es neticu... tādai garantijai... ja pats Gorbačovs, lai gan, protams, viņš nav melis, ja tā pateiks: «Puiši, es personiski dodu vārdu.» pa telefonu vai kā savādāk... Nedrīkst riskēt ar dzīvību.

—...Padomju valdība jums garantē, ka netraucēti izlidosiet uz ārzemēm ar noteikumu, ka bērnus atstāsiet šeit.

— Tāpat bērnus mēs atstājam šeit. Jūs prasības izpildīsiet. Kas vajadzīgs no jūsu pusēs? Minimāli: mūsu valdības vai politbiroja locekļi. Pietiek arī ar mūsu, kā lai to pasaka, līdzjutīgu sievieti, kas domā par bērniem, — Raisu Maksimovnu — kā otru. Lai viņas būtu mūsu ķilnieces. Jūs lieliski zināt, ka ar viņām nekas nenofiks.

— Uzklusiet mani. Es jūs lūdzu būt saprātīgam cilvēkam. Tas, kā jūs pats saprotat, nav reāli.

— Protams, varēja ķilniekus paņemt arī apgabala komitejā, bet tas, ja tā varētu teikt, nav īstais variants... Varbūt šādu variantu: politbiroja locekļi — ne tāds, kam jāiet pensijā, bet tāds, kas pie mums plaukst un zēl. Un mēs ar viņu jums par labu parakstīsim šādus tādu līgumus — protams, nākotnē. Lietderīgi pavadīsim laiku.

— Es vēlreiz lūdzu jūs saprast pareizi...

—...Gorbačova garantijas. Lai dod dzelzainu garantiju, lai viņa sieva lido kopā ar mums. Ja viņa mīl bērnus...

Ar ko beldzās šis lidojums, to mūsu lasītājs droši vien atceras: no Izraēlas Jakšijancs un viņa paziņas atlidoja ātpakal roku dzelžos, lai gan nekaunības noziedzniekiem patiesi bija atliku likām.

[No «Komsomolskaja pravda»]

PARDOD darba zirgu (ķēvi). Zvanīt vakaros 37515.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1990. gada 29. novembra lēmumu Nr. 211 uzņēmumiem, organizācijām un iestādēm līdz 1990. gada 21. decembrim jāreģistrējas sociālās nodrošināšanas nodalā (23. kabinetā).

FEBRUĀRI, MARTĀ, APRELI...

un tai leidz goda beigom jyusu sātā atnoks laikroksts «MORAS ZEME»,

ja jyus aizisit uz sovu posta nūdaļu un pasyutēsīt myusu avizi.

«MORAS ZEME»

— ir abonējama ar februāri, — nokūšajā godā iznoks reizi nedēļā,

— avīzes indekss — 68181.

— abonēšanas cena kūpā ar pigodes moksū:

1 mēnesis — 0,87 rubļi,

3 mēnešim — 2,61 rublis,

6 mēnešim — 5,22 rubļi,

godam — 10,44 rubļi.

Pasyutēt myusu avizi varēs leidz 1991. goda 19. janvaram.

PARDOD «ZAZ-968» ar remontējamu motoru. Zvanīt — 15339 Raitim.

MAINA lopbarības graudus un alus miežus pret sēklas rudziem un auzām Rauniešu ciema Onkulošos. Zvanīt 33720. P. Skuteļim.

PAZUDIS afgāņu sugas kūcēns. Balts, purns smails, ausis nokareņas, aste gredzenā, 65 cm garš. Nepieciešams lietot medikamentus. Atradēju pret atlidzību zvanīt 22747.

Aiztecēja mans mūziņš. Kā dzīparu kamolītis. Te satinu savas dienas. Ij baltās, nebartās.

(T. dz.)

Izsakām līdzjutību piederīgajiem, ANNU VANAGU smiltāja izvadot.

Kopsaimniecības «Vanagi» kolektīvs

Tēva mūžs ir bērnu mūžos

pārkalts.

Tēva mūžs nu viņos zied.

(M. Kuģe)

Preiļu SPK darba kolektīvs

izsaka dziļu līdzjutību Marijai Cvetkovej sakarā ar TĒVA nāvi.

Norim, sāpes, skumjas kļūst.

Dzīve sauks jūs tālāk iet.

Tomēr kādu īsu brīdi

Te pie manis atnāciet.

(Z. Purvs)

Skumju brīdi esam kopā ar

Antonu Zukuli, MĀTI smiltāja

izvadot.

Preiļu 24. CRBP kolektīvs

Viegli mani iznesiet.

Viegli vārtus aizveriet.

Lai paliek mans darbinis

Jums pašiem padarīt.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjutību JĀ-

ŅA PAUKSTES piederīgajiem sakarā ar viņa pēkšņo nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs